

Változást az építésben!

A Magyar Környezettudatos Építés Egyesületének felhívása a klímabarát és környezettudatos építésről

Világszerte az épületek felelősek a CO₂ kibocsátás egyharmadáért, az energia felhasználás 30-40%-áért, a fafelhasználás egynegyedéért, az ivóvíz felhasználás 17%-áért. Vajon képesek vagyunk-e egy olyan fenntarthatóbb, környezettudatos építésre átállni, amely élhetőbb, egészségesebb, klímabarát és emellett nem is drágább, nem kevésbé komfortos? Mit tehetünk az energiaínség, a növekvő energiaszámlák és a fenyegető éghajlatváltozás ellen?

A legújabb tudományos eredmények a korábbi, mérsékeltébb prognózisokat felülírták: már a belátható jövőben drasztikus, 4 Celsius-fokos globális hőmérséklet-emelkedést érhetünk meg, ha nem lépünk a klímaváltozás ellen. Ha az átlaghőmérséklet 4 fokkal megemelkedik, az veszélyeztetheti az emberiség felének vízellátását, a jelenleg élő állat- és növényfajok akár felének eltűnését eredményezheti, és alacsonyan fekvő tengerparti területeken élők százmillióinak kell új otthon után néznie. A Magyarországon aszályokkal, áradásokkal, hőhullámokkal, viharokkal fenyegető klímakatasztrófa még mindig elkerülhető lenne, ha az országok az előttünk álló évtizedekben évente átlagosan 1%-kal csökkentenék az üvegházhatást fokozó gázkibocsátásukat.

Az ENSZ Környezetvédelmi Programja keretében kiadott jelentésből kiderül, hogy az üvegházgázok kibocsátása 2000 óta gyorsabb ütemben növekszik, mint ahogy azt a legpesszimistább forgatókönyvekben feltételezték. Az 1990-es években ugyanis a forgatókönyvek arra alapoztak, hogy a politikusok valóban tenni akarnak és 15-20 év alatt már tenni is fognak az emissziócsökkentés érdekében. Ehelyett azonban egyre több széndioxid, metán és dinitrogén oxid kerül a levegőbe többek között a fosszilis tüzelőanyagokra alapozott energiatermelés, az erdőirtás, a nagyüzemi mezőgazdaság és a közlekedés miatt.

Építményeink anyag-, víz- és energiaigénye az elmúlt évtizedek során folyamatosan növekedett, ugyanakkor a városok környezet-minősége romlott, a keletkezett építési/bontási hulladékhegyek drasztikus módon növekedtek. Ma a Magyarországon felhasznált összes energia 40%-át az épületeinkben fűtésre, hűtésre, háztartási és irodai gépeink működtetésére fordítjuk, az ország területén keletkezett összes hulladék 15-20%-a építési/bontási hulladék. Világszerte felismerték, hogyha nem cselekszünk, épített környezetünk hovatovább az első számú környezeti teherre válik. Meg kell állítani azt a fenntarthatatlan tendenciát, hogy épületeink építése, felújítása, hűtése, fűtése egyre több energiát és nyersanyagot emészt fel, építésük és működtetésük egyre többbe kerül. A hazai gyakorlatban is bizonyított tény, hogy az épületek energiatakarékos felújítása a legolcsóbb, leghamarabb megtérülő útja a CO₂ kibocsátás csökkentésének.

Birtokunkban vannak a klímabarát építéshez szükséges eszközök és ismeretek: az energia- és anyagfelhasználást mérséklő építési termékek és technológiák, a megújuló energiaforrásokat hasznosító épületgépészeti rendszerek a rendelkezésünkre állnak. Magyarországon az épületenergetikai szabályozók csak kismértékben ösztönzőek, betartásuk az önkéntességen alapul, mivel az ellenőrzésük és szankcionálásuk nem megoldott. A támogatások mértéke és hatékonysága rendkívül csekély, az általuk elért CO₂ kibocsátás csökkenése elenyésző, míg a pazarló fogyasztást fenntartó intézkedések (pl. gázár támogatás, kedvezményes távhő ÁFA) igen nagy összegeket emésztenek fel.

A Magyar Köztársaság Országgyűlése, Kormánya, önkormányzatai és a koppenhágai Klíma Csúcsértekezlet magyar tárgyalódelegációja figyelmébe!

1. Előnyt a jó hőszigetelésű, korszerű fűtőberendezésekkel felszerelt, megújuló energiákkal működtetett, környezetbarát anyagokból épülő lakóházaknak, középületeknek! Az Európai Parlament felhívta a tagállamokat, hogy 2011-től kezdjék meg a minimális energiafogyasztású, környezetbarát épületek kötelező érvényű bevezetését. Ezt követően a folyamat az energetikailag önellátó, majd az energiatermelő épületek irányába kell, hogy folytatódjon. Támogatással, szabályozással a klímatudatos építéssel kapcsolatos információk terjesztésével kell segítenünk e folyamatot.

2. Szigorúbb követelményeket és szigorúbb ellenőrzést az épületek energetikai teljesítményére! Az energetikai tanúsítást független szakértő szervezet végezze, a tanúsítvány kiadását szigorú akkreditációs feltételekhez kell kötni. A tanúsítás terjedjen ki arra is, hogy megfelelően történt-e a kivitelezés, valamint a beépítésre került anyagok és berendezések megfelelnek-e a terveknek. Az épületenergetikai tanúsítvány (energiacímke) legyen része minden ingatlannal kapcsolatos üzleti tranzakció (adásvétel, bérbeadás, lízing stb.) dokumentációjának.

3. Az épületek energiatanúsításának (energiacímke) továbbfejlesztése mellett be kell vezetni az építmények fenntarthatósági minősítési rendszerét, mely értékes ingatlanpiaci információt jelent. A fenntarthatósági minősítés legfontosabb haszna, hogy laikusok számára is könnyen értelmezhető, hiteles információt ad többek között az építmény klímabarát jellegéről; a felhasznált anyagok, az alkalmazott építési technológiák, az építmény használatának, működtetésének, majdani lebontásának és újrahasznosításának következményeiről, az épület karbon-lábnyomáról.

4. Haladéktalanul ki kell dolgozni a 2020-ig kitekintő épületenergetikával foglalkozó stratégiát és finanszírozási programot, melyben célul kell kitűzni évente legalább 200 ezer lakás és középület energiatakarékos felújítását és valamennyi új lakásnak az EU szigorodó energetikai elvárásainak megfelelő, fenntartható módon történő építését.

5. Erősíteni kell a klímatudatos építéssel kapcsolatos képzést, gondolkodást! Az innovatív képességeket fejlesztő, motiváló hatásokat mind az alap- mind pedig a középfokú közoktatásba be kell építeni. Növelni kell a felsőfokú- és a szakképzésben az épületenergetikai és épületkörnyezetgazdasági ismeretekkel rendelkező okleveles szakemberek számát.

6. Haladéktalanul hozzá kell kezdeni az építéssel kapcsolatos jogszabályok, szabványok, műszaki irányelvek klímabiztossá tételéhez. Vajon építményeink kiállják-e az éghajlatváltozás kedvezőtlen következményeit? Nem kockáztathatjuk, hogy háztetőinket elvigyék a tornádók, útjaink nyáron nyomvályúkká, télen pedig kátyú-szabdalt tereppé váljanak, műemlékeinket lebontsa a savas eső.

A Magyar Környezettudatos Építés Egyesülete, összhangban a World Green Building Council állásfoglalásával, közös cselekvésre és felhívásához való csatlakozásra hív fel minden, az éghajlatért aggódó magyar állampolgárt.

Budapest, 2009. november 18.